

Begge behandlingsmåder — ikke mindst cementsvumningen — har dog i højere grad end asfaltering beskyttet selve betonens overflade mod syreangreb. Det skyldes dels, at de har lukket de fine porer i betonen, og dels, at midlerne er påført i et så tykt lag, at dette i sig selv er nok til at neutralisere syren i en enkelt sæson.

Derimod viste forsøgene, at de syntetiske lakker, der som nævnt hidtil ikke er blevet anvendt til beskyttelse af siloer, havde givet langt den bedste beskyttelse. For Exofan og Acidur L. C. 173 har det ikke selv ved nøje undersøgelse været muligt at konstatere noget syreangreb på betonens overflade. Der forekom heller ikke væsentlig afslidning, således at de bedste syntetiske lakker må antages i det mindste at kunne holde 2 sæsoner og sandsynligvis væsentlig længere. Blandt de prøvede lakker var stålgrå Acidur L. C. 173 den bedste, idet lakken overhovedet ikke var angrebet af ensilagen, ligesom denne lak hæftede bedre til underlaget end de øvrige.

Det skulle heller ikke være dyrere at anvende denne lak, selv om materialet er dyrt, da det utvivlsomt vil være tilstrækkeligt med en enkelt strygning mod normalt to for asfaltmidlernes vedkommende. Under hensyn hertil koster en behandling med asfalt 2,00 til 2,50 kr. pr. m², medens behandling med lakken koster 2,50 til 3,00 kr. pr. m²; men hertil kommer, at den antagelig vil kunne holde mindst i to sæsoner, hvorved de årlige udgifter reduceres til 1,30—1,60 kr. pr. m² incl. de mindre reparationer, som enkelte steder kan være nødvendige.

Som nævnt gælder disse resultater *kun* behandlingen af nye siloer. Ved bestrygning af tidligere asfaltbehandlede gør der sig særlige forhold gældende, således at man næppe kan anvende de syntetiske lakker, der for tiden findes på markedet.

Samvirksomhedens kursus.

Kursus i maskinbrug.

I dagene 9.—12. oktober afholder Samvirksomheden for landbrugsfagligt Oplysningsarbejde et kursus i maskinbrug i Horsens. Foredragene finder sted på Hejmdal og de praktiske demonstrationer er henlagt til Statens Redskabsprøver på Bygholm.

Kursuset er fortrinsvis tilrettelagt for konsulenter og landbrugs-lærere og har til formål at behandle navnlig de nyere ting, som er fremkommen på maskinernes område, både i henseende til deres brug i praksis og til undervisningen på skoler og ved kursus.

Der indledes med to foredrag, der tager sigte på det undervisningsmæssige. Professor *H. Rosenstand Schacht* taler om: Mål og

midler i landbrugsmaskinundervisningen. Forstander *Knud Hansen* behandler spørgsmålet om tekniske undervisningsmidler ved maskinkursus.

Det øvrige program omfatter behandling af traktortyper, traktorredskaber, landbrugsvogne, roeoptagere, kartoffeloptagere og -sorterere, sprøjter, ensileringsteknik, høberedningsteknik, mejetærskere, selvilæggere, kornblæsere samt transportanlæg i bygninger. I tilslutning til foredragene vil der blive afholdt demonstrationer, dels i marken og dels i Statens Redskabsprøvers lokaler på Bygholm.

Kursus vedrørende fodringsvejledning.

Samvirksomhedens kursus vedr. fodringsvejledning der afholdtes på Lyngby Landboskole 13.—18. august, fik et godt forløb. Deltagerantallet var ca. 85.

Ved kursuset blev der givet en udførlig redegørelse for den nyeste viden m. h. t. fodringens mere specielle spørgsmål: protein, vitaminer og mineralstoffer. Diskussionen viste, at der navnlig vedr. sidstnævnte er adskilligt, som man står usikkert overfor.

Den sidste del af kursuset var især helliget fodringsvejledningens gennemførelse i praksis, herunder de hjælpemidler, der benyttes, såsom skemaer o. lign. Deltagerne havde lejlighed til som øvelsesopgave at udarbejde foderplaner for tre landmænd, der var til stede ved denne del af kursuset.

Mindre meddelelser.

Tidsskrift for Landøkonomi.

September—Oktober nr.

Som det ses på tidsskriftets titelblad er to hæfter denne gang slået sammen til eet. Dette er i år et så almindelig forekommende fænomen for medlemsblade, at det måske er overflødigt at forklare årsagen: at papirprisernes tredobling i årets løb har gjort besparelser nødvendige for alle, der for et uændret medlemsbidrag (eller abonnement) skal betale for udsendelse af et blad.

Såfremt der ikke sker en nedgang i papirpriserne, vil det sikkert også i det kommende år blive nødvendigt at vælge mellem en forhøjelse af betalingen (kontingentet) eller udskydelse af et eller flere hæfter. I sommer har Landhusholdningsselskabet, som det vil fremgå af ovenstående, valgt at spare ved at lade et nr. udgå.

De samv. danske Landboforeninger meddeler om:

Flyvehavren i tildelings- og ombytningskornet.

Flyvehavren er blevet en af vore mest ondartede ukrudtsplanter, og det synes, som om den stadig breder sig trods alle foranstaltninger.

Kornloven med dens bestemmelser om afleveringspligt, også for byg og havre, rummer en meget stor fare for yderligere spredning af flyvehavren. Det afleveringspligtige korn fra områder med stærk udbredelse af flyvehavre vil i mange tilfælde blive overført som tildelingskorn eller ombytningskorn til områder, hvor flyvehavren i almindelighed ikke forekommer.

De samv. danske Landboforeninger ønsker derfor at gøre de landmænd, som modtager tildelingskorn og ombytningskorn, opmærksom på denne fare for spredning af flyvehavren, og man anbefaler, at landmændene sikrer sig mod at få flyvehavren indført på ejendommen ved at foretage en meget grundig formaling af kornet. Såfremt det er muligt, bør formalingen foretages på slaglemølle, men en skarptbildet kværn, der er lagt hårdt sammen, kan også ifølge Statens Ukrudtsforsøg ødelægge frøene.

Samtidig ønsker landboforeningerne at henlede opmærksomheden på, at der også i det importerede korn forekommer flyvehavre, og det vil være klogt at sikre sig mod spredningen af flyvehavren fra importeret korn ved at lade dette formale på slaglemølle.

Malkekøernes mineralstofforsyning.

I en meddelelse, udsendt fra Forsøgslaboratoriet, gøres der opmærksom på, at det er svært eller umuligt at angive generelle normer for ekstra mineralstoffilskud til køerne, for det første fordi afholdte forsøg ikke har givet enstydende resultater, for det andet, fordi de enkelte fodermidlers indbyrdes mængdeforhold svinger en del fra sted til sted og for det tredje, fordi foderets indhold af mineralstoffer synes at svinge både efter jordens beskaffenhed og efter sommerens nedbørsmængde.

Det er naturligt, at Forsøgslaboratoriet giver en udtalelse om denne sag, da der er oparbejdet en del interesse for den i landbruget. Nogen forskydning i fodringsforholdene kan der også ventes, idet kraftfoderbruget vel nok bliver mindre i den kommende vinter end normalt, dels på grund af den høje kraftfoderpris, dels på grund af øgede hø- og ensilagemængder.

De mineralstoffer, man især tænker på i denne forbindelse, er calcium og fosfor, i mindre grad kogsalt. Ved afbalanceringen af mineralstofforsyningen erindres følgende:

at grovfodermidlerne gennemgående indeholder meget calcium, men kun lidt fosfor,

at det er omvendt med kraftfodermidlerne; de indeholder meget fosfor, men kun lidt calcium.

Derfor: Jo mere grovfoder der bruges i kostalden, og jo mere der spares på kraftfoderet, des større mulighed er der for, at køerne kommer til at mangle fosfor.

Som vore grovfoderforsyninger ligger til den kommende vinter, er der ikke grund til at bruge ekstra kridttilskud.

Derimod taler meget for, at landmændene bør tegne en assurance ved at give køerne et dagligt tilskud af dikalciumfosfat eller benmel, der indeholder både calcium og fosfor.

Lettest sker dette, når de færdige oliebageblandinger indeholder 2 à 3 pct. dikalciumfosfat. Dette vil vistnok give en tilstrækkelig sikring mod mineralstofmangel ved de typiske danske grovfodermængder, navnlig så længe roefoderet alene består af kårroer. Dette skulle også være tilstrækkeligt ved de typiske grovfodermængder, efter at sukkerroer eller fodersukkerroer er sat i stedet for kårroer, vel at mærke til de lavere og middeldynde køer.

Derimod tør det anbefales yderligere at give hver ko 50 g mineralsalt drysset på roer eller ensilage under følgende forhold: a) til de højtydende køer, når roefoderet er sukkerroer eller fodersukkerroer, og de får den dertil svarende topensilage; b) når grovfoderet i det hele er stort; c) i alle besætninger, hvor man vil være på den absolut sikre side mod fosforforsyningen.

Denne mineralsaltblanding kan sammensættes således:

enten af 80 pct. dikalciumfosfat + 20 pct. høsalt,

eller af 50 pct. mononatriumfosfat + 20 pct. dikalciumfosfat + 30 pct. høsalt.

Den førstnævnte blanding er billigst og lettest at skaffe, medens den sidstnævnte blanding helst ædes, og den har med sit store fosforindhold i forhold til calcium formentlig visse fordele under de nævnte fodringsforhold.

Rapsdyrkingen.

Der er stor interesse for rapsdyrkingen, som har fået sit »come back« efter i mange år at have været næsten ukendt inden for dansk landbrug. De store arealer, som man for godt et halvt århundrede siden havde, svandt ind, da der blev mulighed for import af olie og oliekerer til priser, som den hjemlige avl ikke kunne konkurrere med.

I 1951 har rapsarealet været ca. 10 000 ha, d. v. s. næsten 9 gange så meget som året før. Man regner med en avl, der skulle kunne dække ca. $\frac{1}{4}$ af margarineindustriens nuværende oliefor-

brug og give et klækkeligt tilskud til den hjemlige produktion af oliekgager.

Ifølge Erhvervenes Oplysningsråd har man været inde på tanken om en statsgaranti for at stimulere oliefrødyrkningen, herunder rapsdyrkningen, men et af Landbrugsministeriet nedsat udvalg har afgivet indstilling om, at staten ikke skal binde sig til tilskud eller garanti i så henseende, og denne indstilling vil sikkert blive fulgt, når den endelige afgørelse skal træffes.

Imidlertid skulle der nu være truffet en aftale mellem oliemøller og dyrkerne, hvorefter oliemøllerne aftager årets produktion til nærmere fastsatte priser, som dog først offentliggøres, når ordningen er godkendt af Handelsministeriet. Der regnes i år med et gennemsnitsudbytte på ca. 1800 kg pr. ha.

Der er udsigt til en forøgelse af arealet til næste år, og denne tendens vil blive yderligere forstærket, hvis den opnåede prisordning vil vise sig tilfredsstillende.

Udnyttelse af halmoverskudet.

I flere egne af landet er der bestræbelser i gang for at udnytte overskudet af halm. Dette overskud fremkommer ikke alene, fordi der har været et par halmrige år, men også fordi der opfodres mindre halmmængder end tidligere, et resultat af den øgede fodring med stærkt fyldende grovfodermidler, herunder ensilage.

Bestræbelserne har taget praktisk form på Kolding-egnen og visse dele af Fyn, som i fællesskab vil starte en fabrik på andelsbasis. I Maribo startedes en virksomhed for et årstid siden med det formål at gennemføre en forsøgsproduktion af forskellige byggeplader og andre ting på grundlag af halmfibre, og denne virksomhed står nu over for betydelige udvidelser.

Adskillige steder har man begyndt at anvende halm og avner til centralfyringsanlæg for at spare andre dyre brændselsemner, og i den senere tid er der fra Syd- og Østjylland et arbejde i gang for at lade halmoverskudet i disse egne komme det tørkeramte Nordjylland til gode.

Der er altså anvendelsesmuligheder nok. Derfor kan det gøre en ondt i sindet, når man i denne tid rundt om ser, at man afbrænder halmen på marken, som om det var noget værdiløst, man skal skaffe af vejen. Det koster ganske vist arbejde at bjerge halmen efter mejetærskning, men alligevel —. Det er dog værdier frembragt på den hjemlige jord.

Og så er der endda her set helt bort fra den brandmæssige risiko, som en sådan afbrænding indebærer. Ofte foregår den uden iagttagelse af de påbudte sikkerhedsforanstaltninger, og dette er i sig selv forkasteligt, men langt værre er de brande, der gang på

gang forårsages af denne letsindighed. Sagen er jo ikke klaret med, at forsikringen er i orden. Brand er i sig selv en lidelse for de, den rammer, og et større eller mindre økonomisk tab trods alt. For samfundet derimod er tabet endeligt og fuldstændigt. Det bør man af og til erindre sig.

Udkomne bøger.

Årsberetning fra Det veterinære Sundhedsråd for året 1950. Ved professor, overdyrlæge Marius Nielsen. Med en oversigt over rådets virksomhed 1851—1951. Ved Sv. Andersen. 39 + 59 sider. (Kbhvn. 1951).

Undersøgelser over landbrugets driftsforhold. Periodiske beretninger VI. Arbejdskraft og arbejdsforbrug i det mindre landbrug 1945—47. Undersøgelserne udført i samarbejde med de fynske husmandsforeninger. Udgivet af Det landøkonomiske Driftsbureau. 29 sider. (Kbhvn. 1951).

8. beretning om Dansk Pelsdyravlerforenings virksomhed 1950—51. Udarbejdet af konsulent Alf Lund. 79 sider. (Kbhvn. 1951).

255. beretning fra forsøgslaboratoriet. Nogle forsøg med malkning af køer. Af H. Wenzel Eskedal. Udgivet af Statens Husdyrbrugsudvalg. 87 sider. (Kbhvn. 1951).

24. beretning om landsudvalgets virksomhed omfattende året 1. april 1949—31. marts 1950. Ved S. C. Svendsen-Tune. Udgivet af Landsudvalget for landøkonomisk Ungdomsarbejde. 32 sider. (Kbhvn. 1951).

Skov, læ og klima. Af skovrider C. F. Jensen, Hurup. Udgivet af Det danske Hedeselskab. 74 sider. (Viborg 1951).

Statens smørbedømmelser. Årsberetning for 1950. 36 sider. (Kbhvn. 1951).

Dansk Tidsskrift-Index. Systematisk fortegnelse over indholdet af ca. 300 danske og en del andre nordiske tidsskrifter. Udgivet af Statens Bibliotekstilsyn. Seksogtredivte årgang 1950. 430 sider. (Kbhvn. 1951).

15. beretning fra De samvirkende danske Husholdningsforeninger over foreningens arbejde 1. juli 1950 til 1. juli 1951. Redigeret af konsulent Gudrun Larsen. 63 sider. (Roskilde 1951).

Landbrugets prisforhold i juli måned 1951.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1950			1951		
	Hele året	Januar -juli	Juli måned	Januar -juli	Juni måned	Juli måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk af mejeri	34,60	35,32	32,24	33,95	32,24	32,24
Smør	572	587	550	550	550	550
Ost, 20 pct.	219	217	212	240	225	230
Æg	297	263	278	283	294	345
Slagterisvin, sl. v.	391	389	380	413	418	415
Slagtekøer, 1. kl., lev. v. ¹⁾	169	165	162	191	204	181
Stude og kvier, 1. kl., lev. v. ¹⁾ ..	199	192	194	238	249	229
Smågrise, Køge, kr. pr. stk. ..	87	92	100	74	78	89
Kælvekøer, Odense, 1. kl., kr. pr. stk.	1224	1209	1181	1277	1250	1166
Unge heste, Odense, kr. pr. stk.	1447	1461	1450	1533	1600	1600
Hvede ²⁾	55,09	53,97	52,50	65,83	74,50	—
Rug	46,55	44,12	44,88	67,44	72,63	—
Byg	51,72	50,90	49,25	63,61	66,80	65,94
Havre	44,20	42,52	42,19	62,39	67,35	64,44
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	55,86	54,50	—	62,50	62,50	62,50
Solsikkekager	55,41	54,50	—	61,50	61,50	61,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,39	25,48	25,95	25,68	26,15	26,15
18 pct. superfosfat	14,27	14,69	14,75	14,79	14,85	14,85
40 pct. kaligødning	27,31	31,11	31,50	24,65	24,85	24,85

1) Notering for kreaturer til eksport.

2) Hvede af høst 1949: = 4 kr. pr. 100 kg over noteringen for majs eller byg. Noteringen for korn iøvrigt = købernotering på Københavns børs.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1950			1951		
	Hele året	Januar -juli	Juli måned	Januar -juli	Juni måned	Juli måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk	330	336	307	323	307	307
Smør	274	281	263	263	263	263
Ost, 20 pct.	384	381	372	421	395	404
Æg	252	223	236	240	249	292
Slagterisvin	403	401	392	426	431	428
Slagtekøer	291	284	279	329	352	312
Stude og kvier	326	315	318	390	408	375
Unge heste (Odense)	196	198	197	208	217	217
Hvede	399	390	380	476	539	—
Rug	390	370	376	565	609	—
Byg	402	395	382	494	519	512
Havre	367	353	350	517	558	534
Landbrugsprodukter ialt	320	318	309	334	341	339
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	381	371	—	420	420	420
Solsikkekager	430	423	—	477	477	477
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	132	132	134	133	135	135
18 pct. superfosfat	241	248	249	250	251	251
40 pct. kaligødning	228	261	264	207	208	208
Kunstgødning ialt	202	208	211	197	199	199
Udsæd (markfrø)	360	360	360	371	371	371

Landbrugets prisforhold i august måned 1951.

(Ved Det landøkonomiske Driftsbureau).

Tabel 1. Priser i kr. pr. 100 kg.

	1950			1951		
	Hele året	Januar -aug.	August måned	Januar -aug.	Juli måned	August måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk af mejeri	34,60	34,94	32,24	33,74	32,24	32,24
Smør	572	583	550	550	550	550
Ost, 20 pct.	219	217	215	240	230	240
Æg	297	265	278	291	345	352
Slagterisvin, sl. vægt	391	388	385	413	415	414
Slagtekøer, 1. kl. lev. v. ¹⁾	169	166	179	190	181	183
Stude og kvier, 1. kl. lev. v. ¹⁾ ..	199	195	209	238	229	239
Smågrise, Køge, kr. pr. stk.	87	92	93	77	89	97
Kælvkøer, Odense, 1. kl., kr. pr. stk.	1224	1211	1225	1264	1166	1169
Unge heste, Odense, kr. pr. stk.	1447	1459	1450	1542	1600	1600
Hvede ²⁾	55,09	53,91	53,50	63,56	—	50,00
Rug ²⁾	46,55	44,25	45,17	64,95	—	50,00
Byg	51,72	50,74	49,67	63,38	65,94	61,75
Havre	44,20	42,52	42,50	62,53	64,44	63,50
Halvsildig rødkløverfrø	573	557	568	696	—	738
Hvidkløverfrø	943	878	960	963	—	800
Hundegræsfrø	437	459	398	360	—	225
Alm. rajgræsfrø, tidlig	183	188	178	171	—	153
Ital. rajgræsfrø	174	175	183	155	—	128
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager	55,86	49,93	57,50	63,13	62,50	67,50
Solsikkekager	55,41	54,79	56,50	62,13	61,50	66,50
Kunstgødning:						
Kalksalpeter	25,39	25,54	25,95	25,73	26,15	26,15
18 pct. superfosfat	14,27	14,56	13,65	15,56	14,85	20,95
40 pct. kaligødning	27,31	31,16	—	24,68	24,85	24,85

¹⁾ Notering for kreaturer til eksport.²⁾ August 1951 = afleveringspris. Hvede af høst 1949 = 4 kr. over noteringen for majs eller byg. Notering for korn iøvrigt = købernotering på Københavns børs.
For afleveringspligtig byg og havre af høst 1951 betales 45 kr. pr. 100 kg.

Tabel 2. Prisindeks. (Femåret 1909/14 = 100).

	1950			1951		
	Hele året	Januar -aug.	August måned	Januar -aug.	Juli måned	August måned
Landbrugsprodukter:						
Sødmælk.....	330	333	307	321	307	307
Smør.....	274	279	263	263	263	263
Ost, 20 pct.	384	381	377	421	404	421
Æg.....	252	225	236	247	292	298
Slagterisvin.....	403	400	397	426	428	427
Slagtekøer, 1. kl.....	291	286	309	328	312	316
Stude og kvier, 1. kl.....	326	320	343	390	375	392
Unge heste, Odense.....	196	198	197	209	217	217
Hvede.....	399	390	387	460	—	362
Rug.....	390	371	379	544	—	419
Byg.....	402	394	386	492	512	479
Havre.....	367	353	352	518	534	527
Landbrugsprodukter ialt.....	320	318	314	334	339	335
Foderstoffer:						
Bomuldsfrøkager.....	381	374	392	424	420	454
Solsikkekager.....	430	425	439	482	477	516
Kunstgødning:						
Kalksalpeter.....	132	132	134	133	135	135
18 pct. superfosfat.....	241	246	231	263	251	354
40 pct. kaligødning.....	228	261	—	206	208	208
Kunstgødning ialt.....	202	207	205	201	199	231
Udsæd (markfrø).....	360	360	360	371	371	371